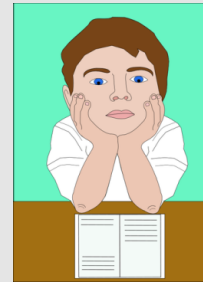

Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Kraje Vysočina

realizace aktivit pro naplnění cílů KAP I
v rámci projektového záměru do výzvy I-KAP

OŠMS, Krajský úřad Kraje Vysočina

- pedagogický konstruktivismus
- principy aktivizujícího učení

+

motto 1: *„co slyším, to zapomenu, co vidím, to si chvíli pamatuji, co sám dělám a prožiji, tomu porozumím a jsem schopen aktivně použít“*

motto 2: *„žáci jsou jako Sókratés naruby“*

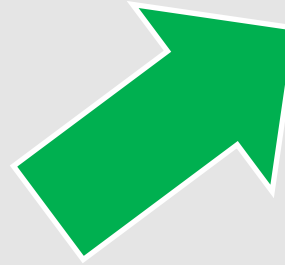
PŘÍNOS:

- ✓ nalezení nových cest, jak přivést žáka k aktivitě
- ✓ budování návyku kriticky hodnotit informace a využívat je v praxi
- ✓ posilování odpovědnost za vlastní rozvoj

AKTIVIZOVAT UČITELE

→ POSKYTNOUT UČITELŮM
PORTFOLIO NÁSTROJŮ
pro rozvoj základních gramotnosti
a kompetencí žáků

AKTIVIZOVAT ŽÁKY

→ ZPLNOMOCNIT ŽÁKY
A POSÍLIT JEJICH VNITŘNÍ
MOTIVACI
ke vzdělávání

- **zvýšení kvality a efektivity pedagogického působení učitelů směrem k výuce obohacené o využívání aktivizačních metod a posílené o prvky transferu kompetencí**

- poskytnutím portfolia aktivizačních nástrojů a nástrojů posilujících přenos kompetencí
 - prostřednictvím komunit vzájemného učení, síťováním, vzájemným setkáváním a výměnou zkušeností škol
-
- **větší otevřenost škol vůči rodičům a zavádění prvků autoevaluace školy**
 - vést školy k posílení vlastní odpovědnosti za vzdělávání a zvýšit motivaci škol obstát před vlastními žáky i rodiči

→ projektové aktivity jsou klíčovým předpokladem celkového zlepšení kvality výuky a plného rozvoje kompetencí a gramotnosti žáků zejména v těchto oblastech:

- ✓ kompetence k podnikavosti, iniciativě a kreativě
- ✓ polytechnické vzdělávání (kompetence v technické a přírodovědné oblasti včetně EVVO)
- ✓ kompetence k utváření vlastní kariéry (Career management skills)
- ✓ jazykové kompetence
- ✓ ICT kompetence
- ✓ čtenářská a matematická gramotnost

NA KOHO SE ZAMĚŘUJÍ AKTIVITY KAP I

- **žáci** 2. stupně ZŠ a SŠ (přímo ve výuce + formou kroužků/soutěží)
- **vedení škol** (propagační kampaň, zapojení do sítě „aktivních“ škol)
- **učitelé** (25 % PP z 2. stupně ZŠ a SŠ, 2 úrovně zapojení)
- **rodiče** (větší otevřenost školy – zpřístupnění záznamů z výuky)
- **zřizovatelé**
- **veřejnost**

„Učení ze života pro život“

➤ **projektové aktivity umožní žákům**

- ✓ **aktivně a kooperativně pracovat v hodinách**
- ✓ **naplňovat vlastní potřeby a rozvíjet se dle svých možností (předpokladem - učitelé k žákům přistupují s respektem a důvěrou)**
- ✓ **objevovat sám sebe, sebe ve vztahu k ostatním a okolní svět**
- ✓ **zjistit, zda tento „aktivní“ styl učení je pro žáka užitečnější, smysluplnější, zajímavější, zábavnější a tím i efektivnější**
- ✓ **dohledat si materiály z aktivizující hodiny na webu školy**

Pravidelné setkávání škol (ředitelů, učitelů)

- **vzájemná výměna zkušeností, sdílení příkladů dobré praxe a společné hledání řešení obdobných problémů při výuce**
 - ✓ **pro ředitele škol - provedení procesem změny**
 - ❖ pravidelné vzájemné setkávání a sdílení zkušeností zapojených ředitelů ZŠ s využitím principů „komunity vzájemného učení“
 - ❖ v RT projektu bude v odborném týmu expert na implementaci změny (pro ZŠ/SŠ), který bude ředitele jako odborný garant provádět celým procesem změn na škole
 - ✓ **pro učitele budou setkávání organizována na úrovni škol i okresů**
 - ❖ učitelé se budou setkávat nad ověřovanými aktivizačními nástroji a metodami přenosu kompetencí
 - ❖ v rámci pravidelně se scházejících skupinek se tak dostanou do kontaktu různí učitelé (ti „probouzející se“, „čilí“ i „aktivní“), mohou se vzájemně ovlivňovat a inspirovat

Díky průběžnému zaznamenávání aktivizující výuky a výuky posilující přenos kompetencí /gramotností a následnému vyvěšení foto či video dokumentace z hodin/kroužků na webu školy:

- **učitelé** dostanou příležitost prezentovat sami sebe a vlastní práci
- **rodiče** začnou vnímat, že se ve škole jejich děti učí něco praktického pro život a že je může jejich vlastní vzdělávání zaujmout až pohlit (např. výuka s využitím principů badatelství)
- **pro zřizovatele** - zvýší se prestiž školy a vzdělávání obecně v obci (aktivní školy učí jinak – nejsou konzervy – jsou více otevřené)

Proškolení učitelů i žáků v zásadách bezpečného používání médií

→ ve škole by si měli žáci s učitelem společně odhlasovat základní pravidla, co je možné natáčet a v jaké podobě je vhodné natočená videa prezentovat a zveřejňovat na webu školy

→ možnost proškolení pedagogů v metodách tvorby a úpravy záznamu výuky

NA ZAPOJENÝCH ŠKOLÁCH BUDOU PROSTŘEDNICTVÍM AKTIVIZUJÍCÍCH NÁSTROJŮ MEZIPŘEDMĚTOVĚ/PRŮŘEZOVĚ ROZVÍJENY

I. kompetence k podnikavosti, iniciativě a kreativitě

- ✓ utváření podnětného, inspirativního a tvůrčího prostředí, kde se snadno rodí a následně i realizují nové nápady
- ✓ příležitost „odhalit nápaditele“ - probudit v žácích vlastní iniciativu, schopnost organizovat, namotivovat a ovlivnit jednání ostatních spolužáků, učitelů i vedení školy, tak aby mohly být naplněny vlastní představy a vzdělávací potřeby žáků
- ✓ současně s rozvojem iniciativy, tvořivosti a podnikavosti se žák rozvíjí i v komunikačních a jazykových dovednostech
- ✓ podporována bude zejm. bloková výuka/projektové dny
 - *viz ukázka pracovních listů pro žáky 2. stupně ZŠ*

II. kompetence v technické a přírodovědné oblasti včetně EVVO (polytechnická výchova)

- ✓ zdokonalení v oblasti technických a přírodních věd, ve kterých se mohou žáci v budoucnu uplatnit (v pracovní sféře) – rozvoj schopnosti porozumět základním přírodním zákonitostem a principům, osvojení technických vědomostí a dovedností
- ✓ žáci se naučí promýšlet a plánovat činnosti, stanovit si postup práce, určit co potřebují (nástroje, prostředky, materiál), aby dokázali vyřešit praktický problém (v osobním životě i v práci)
- ✓ učí se také zaznamenávat výsledky své práce a vyvozovat závěry (využitelné pro plánování příští činnosti) → princip badatelství
- ✓ rozvíjí svou manuální zručnost a budují si pracovní návyky

- ✓ prostřednictvím týmové práce se žáci učí spolupracovat, rozvíjí své organizační schopnosti (dělba rolí ve skupině), komunikační dovednosti (schopnost poradit druhým při řešení problému – srozumitelně popsat svůj záměr, vysvětlit postup práce atd.)
- ✓ díky aktivizujícímu pojetí PV mnozí žáci objeví vlastní schopnosti a osobní vlastnosti, kterých si dosud nebyli vědomi (aktivity PV v rámci běžné výuky umožní i „nestudijním“ typům žáků prožít školní úspěch – a po této „ochutnávce“ bude mít řada žáků chuť zapojit se i do mimoškolních aktivit a dále se rozvíjet v této oblasti)
- ✓ extrakurikulární aktivity (kroužky) si vyberou žáci, kteří mají o PV hlubší zájem → vyhledávání a rozvoj talentů
 - *viz ukázka pracovních listů pro žáky 2. stupně ZŠ*

III. kompetence k utváření vlastní kariéry (Career management skills)

- ✓ příležitost aktivně přemýšlet o své vlastní budoucnosti – možnosti, že bude žák někde pracovat, případně sám aktivně podnikat a co to pro něj osobně znamená (ve vztahu k jeho osobním předpokladům, potřebám, možnostem a schopnostem)
- ✓ ujištění, že je škola schopná v tomto kariérním uvažování žákovi pomoci (skupinové i individuální nástroje rozvoje v oblasti KP)
- ✓ uvědomění, že kariérní směřování/rozhodování je záležitostí celé rodiny žáka a škola v této oblasti nabízí podporu i rodičům
 - *viz ukázka pracovních listů pro žáky 2. stupně ZŠ*

- díky zkušenosti z poskytovaného „aktivizujícího“ školního poradenství (provázaného v rámci regionálního systému na síť ostatních poskytovatelů KP) by si žák měl být schopen v každém okamžiku své životní dráhy uvědomit:
 - ✓ na co se v životě může spolehnout (svět kolem se neustále mění, musí se spoléhat především sám na sebe → škola by měla žáka vést ke kvalitnímu sebepoznání)
 - ✓ co si přeje od života – schopnost vidět, poznat a vhodně uchopit životní příležitosti
 - ✓ že existují poradenské služby, které mu v tomto uvažování a rozhodování pomohou

IV. Transfer gramotností a kompetencí do jiných předmětů

- ✓ možnost více využívat cizí jazyky, ICT kompetence, čtenářskou a matematickou gramotnost
 - rozvíjet tyto kompetence/gramotnosti i mimo oborové předměty (formou krátkých jednoduchých aktivit, které zařadí do běžné vyučovací hodiny svého předmětu učitelé, kteří tyto kompetence běžně nerozvíjejí)
 - rozvoj těchto gramotností/kompetencí v rámci blokové či projektové výuky (např. rozvoj ICT kompetencí v hodinách HV viz <https://www.youtube.com/watch?v=cus2sDENmnE>)
 - v kroužcích (zejm. jazykové kompetence - v rámci podpory podnikavosti a kreativity či polytechnické výchovy)
 - viz ukázka pracovních listů pro žáky 2. stupně ZŠ

V. Evaluace

➤ samostatnou klíčovou aktivitou projektu

✓ zhodnocení úrovně rozvoje kompetencí žáků

→ využití prvků formativního hodnocení (např. nástroje spol. SCIO; ověřené nástroje z databáze OP VK - projekt NÚV „Cesta ke kvalitě“)

✓ evaluace reálné výuky

→ změna učebního klimatu z pohledu pedagoga, žáků a rodičů

→ proměna forem a metod výuky z pohledu pedagoga (např. obdoba „Lesson study“ – společná reflexe vlastního vyučování) a z pohledu žáků a rodičů (evaluační nástroje z OP VK – Cesta ke kvalitě)

➤ evaluace jako prvek každého aktivizačního/transferového nástroje

→ eval. nástroje budou součástí portfolia připraveného pro pedagogy společně s metodickým listem pro učitele a pracovními listy pro žáky

PŘÍNOS PRO ZAPOJENÉ PEDAGOGY/ŠKOLY

➤ **letní/víkendové školy**

– v rámci síťování aktivních škol: sdílení a výměna zkušeností spojená s aktivitami k prevenci syndromu vyhoření

➤ **vybavení, softwarové nástroje a aplikace pro školy**

- ✓ **tablety** (realizace výuky, pořízení videozáznamu a vyhodnocení aktivizujících metod výuky)
- ✓ **měřicí sady a nástroje** (sady měřících sond a přístrojů)
- ✓ **polytechnické stavebnice a komponenty**
- ✓ **programy/aplikace pro stříhání a úpravu videa**
- ✓ **softwarové nástroje/webové aplikace pro rozvoj kreativity a podnikavosti**
- ✓ **webové aplikace a nástroje pro evaluaci**

ODBORNÉ POZICE V PROJEKTU

PEDAGOGICKÝ KOORDINÁTOR - KOUČ

- ✓ na každé zapojené škole (přehled o činnosti učitelů)
- ✓ vytipuje (ve spolupráci s ředitelem) „potenciálně aktivní“ učitele
- ✓ motivace učitelů k zavádění aktivizačních metod a transferu kompetencí
- ✓ individuální konzultace se zapojenými učiteli (koučování – DVPP)
- ✓ organizace pravidelného setkávání a výměny zkušeností
- ✓ pravidelné metodické schůzky s RT projektu

KRAJSKÝ KOORDINÁTOR - METODIK

- ✓ metodická podpora ped. konzultantů z krajské úrovně
- ✓ práce se zpětnou vazbou ze škol (vykomunikování potřeb)

1) AKTIVIZUJÍCÍ NÁSTROJE

- **Ol 1 Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě**
využití vybraného aktivizujícího nástroje minimálně v 6 hod. za pololetí - lze i formou blokové výuky či projektového dne; zpracování reflexe - zpětná vazba z výuky v podobě krátké zprávy, záznam výuky (na web)
- **Ol 2 Podpora polytechnického vzdělávání**
každou stavebnicí pořízenou z projektu využít min. 6 hod. za pololetí doložit 3 reflexivními zprávami a 3 záznamy (foto či video) z výuky
- **Ol 4 Rozvoj kariérového poradenství**
pro všechny zapojené školy povinné téma – min 4 hod. za rok (6-8. tř.) doložit 2 reflexivními zprávami a 2 záznamy (foto či video) z výuky

2) PŘENOSOVÉ NÁSTROJE

- **Ol 8 Zvyšování ICT kompetencí; Ol 9 Čten. a matem. gramotnost**
využití vybraného transferového nástroje min. ve 4 hod. za pololetí doložit 2 reflexivními zprávami a 2 záznamy (foto či video) z výuky

Formulář pro přípravu výukové hodiny s využitím aktiviz. nástrojů

1. **Název hodiny**
2. **Cíle výuky**
3. **Rámcové zasazení do výuky (PT, časový rozsah)**
4. **Popis aktivizační metody**
5. **Pomůcky a příprava hodiny**
6. **Tipy (alternativní řešení aktivizačních cvičení, obměny)**
7. **Rizika a úskalí**
8. **Reflexe (zpětná vazba pro žáky)**
9. **Autor výukové hodiny (kontakt příp. uvedení zdroje)**
10. **Shrnutí zkušeností z výuky (vč. návrhů na úpravu ML)**

Dotazy, náměty, připomínky...

Děkuji za pozornost.

Krajský úřad Kraje Vysočina
OŠMS, Oddělení rozvoje vzdělávání

hadravova.j@kr-vysocina.cz

tel. 564 602 977